

Монголчууд " архи, тамхи бол таны амьдралын дайсан" гэж ярьдаг. Гэвч Монголчуудын эрт дээр үеэс хэрэглэж ирсэн "хамрын тамхи" нь одоогийн тамхинаас өөрөөр, харин ч эсрэгээр "биед тустай" гэгддэг. Ханиад хүрсэн үед ч юмуу хамрын тамхи татахад нус гоожихоо больдог гэж ярьдаг. Тийм болохоор "хамрын тамхи" яагаад ч юм "дайсан" энэ тэр гэсэн сэтгэгдэл төрүүлдэггүй. Гэвч, одоогийн тамхи яагаад дайсан болж байгаа юм бэ? Миний бодлоор бол, хүн гэдэг амьтан ямар нэг юмны учир шалтгааныг ойлгохгүй болохоороо тэнгэрийн элч ч юмуу, дайсан болчихдог. Уг нь бол хамрын тамхи, одоогийн тамхи хоёр адилхан боловч, хамрын тамхиных нь хамар цэвэрлэдэгээс өөр талыг нь олж мэдээгүй байсан болохоор "биед сайн" зүйл болгочихсон юм биш байгаа даа. Өнөөдөр тамхи хийх аргаас эхлээд, яагаад юу нь хүний эрүүл мэндэд муу гэдгийг бүгдийг судлаад нарийн мэддэг болсон учраас, арай гэж "дайсан" гэдгийг нь ойлгох болсон юм биш байгаа гэж би боддог. Нэг хэсэг тамхи маш их дэлгэрсэн гэдэг. Тэр шалтгаан нь янз янз бололтой. Зарим нь мөнгөтэйгөө харулах гэж үнэтэй тамхи татна, зарим нь стрессээ тайлах гэж, зарим нь турах гэж, зарим нь нэгнээ дууриаж...

Үүнээс харахад бас л нөгөө учир шалтгааныг нь мэдээгүйгээсээ болсон гэж ойлгох ч , нийгмийн чанартай асуудал ч байгаа юм шиг бодогдож байна. Хүмүүс робот шиг ажиллах болсноос стресст орох болсон, мөнгө л олж байвал бусдын эрүүл мэндийг ч бодохгүйгээр тамхины наймаагаа уламхийх болсон гэх мэт...

Иймээс хувь хүн, нийгэм хамтран шийдвэрлэвэл зохих асуудал бол тамхины асуудал юм.

Тамхи бол дайсан гэдэг нь гарцаагүй учраас, түүнийг олон түмэнд ойлгуулах нь чухал. Өөрөөр хэлбэл, дээр бичсэнчлэн учир шалтгааныг нь бүгдэд ойлгуулах явдал. Үүний тулд янз бүрийн ухуулага, сурталчилгаа хийж байгаа нь зөв зүйл гэж бодож байна.

Мэдээж тамхи татах эсэх нь хувь хүний сонирхол боловч, энэ нь эргээд бусад хүмүүст янз бүрийн нөлөө үзүүлдэг гэдгийг мартаж болохгүй зүйл юм биш байгаа...